

D 7174 / 38

1925: D 5745

1926: D 3525, 2881

1928: D 1783

1930: D 9542

číslo 1883
doložka z r. 1942

Husový oslavy.

fol. 130. d. 950

list. 116

2
huo!

KANCELÁŘ
DOŠLO 25. ČERVNA 1925
PRESIDENTA REPUBLIKY
PŘÍLOHY: 1

3207/25

D 5745/15

*Špi Bartoš telefonuje, že
min. rada povolán.
Hlášení do listu a pak
telef. zpravení před.
Mlýnský ná.
25/6 25 h*

*a. a.
25/6 25 h*

Pane presidente!

Podepsaní zástupci Společného výboru pro oslavy Husovy v Praze prosí Vás jménem všech korporací, které Společný výbor tvoří, abyste ráčil přijmouti protektorát nad Husovými oslavami v Praze, které budou konány dne 6. července na Staroměstském náměstí.

Čestné předsednictvo slavnostního výboru jakož i znění návštěví, jímž bude pořad oslav Husových v Praze oznámen, k tomuto listu připojujeme.

Prosíme ještě jednou, pane presidente, abyste ráčil naší uctivé žádosti vyhověti a znamenáme

v hluboké úctě

Společný výbor
pro oslavy Husovy
v Praze

*Jaroslav Motyčka,
ředitel*

*Šmuka,
předseda*

Josef Štefánek

Adresa: Společný výbor pro oslavy
Husovy v Praze II., Podskalská tř.
č. 51, telefon č. 4295.

*Pan prezident vyhovuje návrhu,
rozhodl-li min. rada, které
dento týden p. m. př. šlella věc
s návrhem na schválení předložil.*

25/6 25 h

SPISOVNA
Došlo:
Založeno: 2. VII. 1925

Husův památný den 1925.

5. července:

1. O 10. hod. dopol. Průvody dětí s květinami ze všech pražských měst na Staroměstské náměstí.
2. O 1/2 6. hod. večer. Uctění památky M. J. Husa ve Staroměstské radnici. Slavnostní řeč prosloví Dr. Jaroslav Prokeš, státní archivář. Husitský chorál a národní hymnu zazpívají členové pražského pěveckého sboru "Smetana."
3. O 7. hod. večerní na Staroměstském náměstí: Vzpomínka 10. výročí odhalení pomníku M. J. Husa. "Kdož jste Boží bojovníci" zpívá "Pěvecká obec československá." Promluví místní starosta pražský ing. Josef Rotnagl. Národní hymny zahraje hudba "Sokola" Smíchovského.
4. O 8. hod. večer v Obecním domě ve Smetanově síni: Slavnostní večer na pamět 10. výročí manifestálního projevu T. G. Masaryka v Ženěvě, v němž se jménem Husovým spojen začátek zjevného československého odboje proti Rakousku.

Pořad:

1. Národní hymny: Na varhany zahraje mistr Bedřich Wiedermann.
2. Bedřich Smetana: Věno. Pěvecký sbor "Typografia."
3. O významu Ženévského projevu T.G.Masaryka promluví Dr.Lev Sychrava.
4. Kdož jste Boží bojovníci. Na varhany zahraje mistr Bedřich Wiedermann.
5. Husův list na rozloučenou. Přečte Al.Janeš.
6. Bedřich Smetana: Sláva Tobě! Pěvecký sbor "Typografia."
7. O významu M.J.Husa pro nás. Promluví prof. Dr.Frant. Žilka.
8. Bedřich Smetana: Blaník. Na varhany zahraje mistr Bedřich Wiedermann.

6.července:

pod protektorátem pana presidenta republiky
T.G.Masaryka

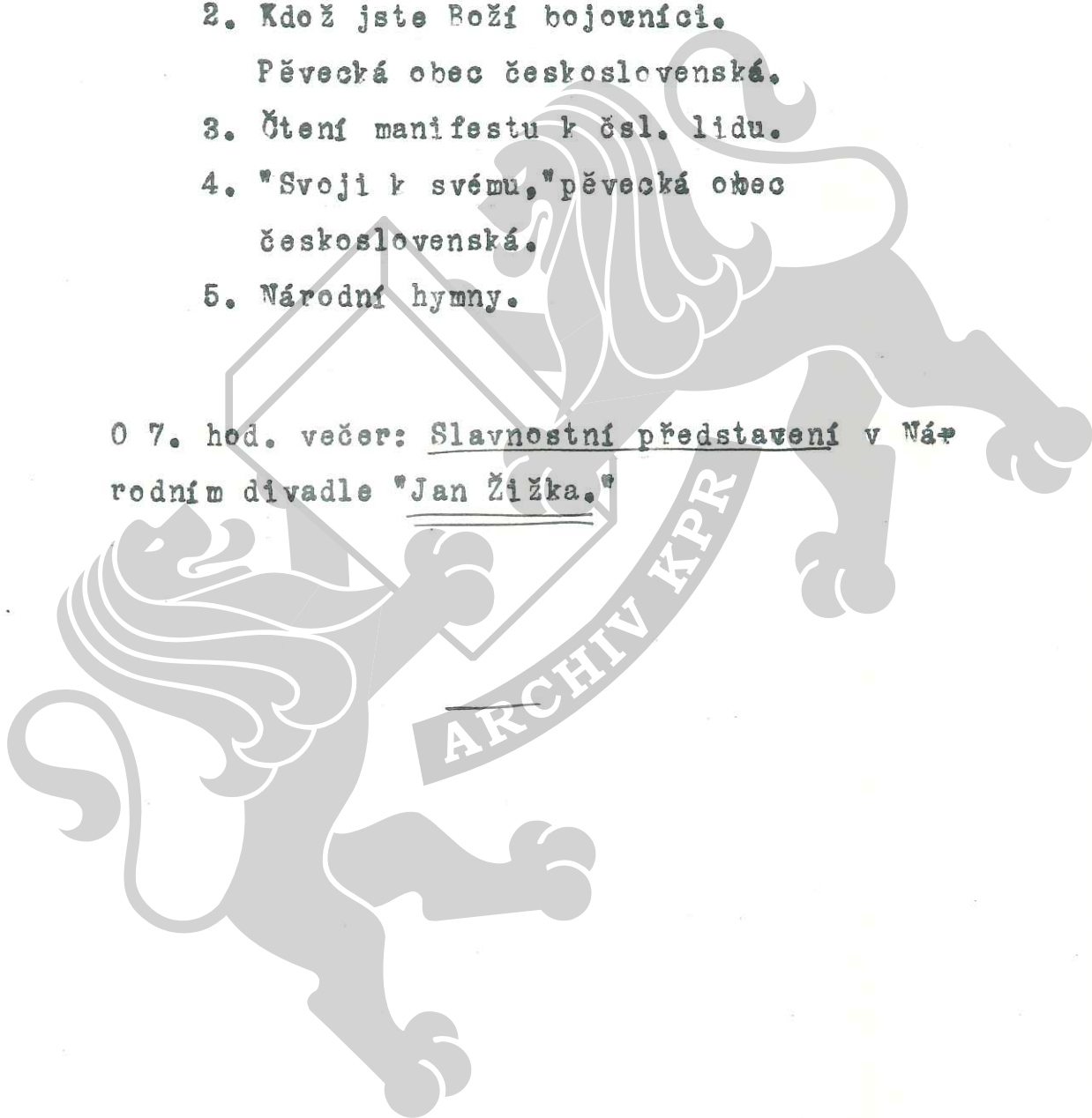
a za čestného předsednictví panů: ministerského předsedy Ant. Švehly, předsedy poslanecké sněmovny Františka Tomáška, předsedy senátu Václava Bonáta, starosty Velké Prahy Dr. K. Baxy, rektora české techniky Dr. Vlad.Brdlíka, mistra Aloise Jiráska, senátora Václava Klofáče, rektora university Dr. Otakara Kukuly, místního starosty pražského Ing. Josefa Rotnágla, starosty čsl.obce sokolské Dr. Josefa Scheinera, presidenta České akademie věd a Dr. Josefa Zubatého, ministra školství Dr.Ivana Markoviče.

Oslavy Mistra Jana Husa
na Staroměstském náměstí v Praze, o 1/2 11.
hod, dopolední.

Pořad:

1. Fanfáry z "Libuše."
2. Kdož jste Boží bojovníci.
Pěvecká obec československá.
3. Čtení manifestu k čsl. lidu.
4. "Svoji k svému," pěvecká obec
československá.
5. Národní hymny.

O 7. hod. večer: Slavnostní představení v Ná-
rodním divadle "Jan Žižka."

16 25/457
/5

MANIFEST K 6. ČERVENCI 1925.

Dnes tedy opět, po více než třech stech letech, stává se 6. červenec památným dnem československého lidu a Československé republiky.

Uctíváme památku Mistra Jana Husa v den jeho umučení, avšak nevzpomínáme ho jen jako mučedníka, nýbrž především jako hlasatele pravdy a bojovníka za svobodu svědomí a myšlení.

Ne pouze v hrdinné smrti, ale hlavně v životě a díle je jeho význam národní i světový. Husem vyloženo bylo našemu národu a celému křesťanskému světu Ježíšovo čisté evangelium lásky. Hus uvolnil okovy ztrnulého autoritářství, jimiž byla sevřena mysl a spoután život středověkého člověka. Hus osvobodil svědomí člověka a jeho rozum.

Reformace z Husa vyrostlá probudila k plnějšmu životu nejen lid český, nýbrž i slovenský, který se v jeho duchu účastnil budování společné naší kultury. Stal se tak Mistr Jan Hus v důsledku svého díla i tvůrcem československé jednoty národní.

Hus určil a ukázal smysl našeho národního života: hledání pravdy, usilování o novou správu životní i společenskou, a vývoj a rozvoj ve smyslu slova zdokonalení, napravení, opravení. Naše snaha o nápravu v hlavě a údech, jednotlivce i celku, úsilí jít hloub a dál při nápravě křivd a omylů sociálních, to je a musí být věčný náš Hus. Kde není poctivého úsilí o nápravu křivd sociálních, není náboženství, není mravnost, není kultury, není vlastenectví.

Hus nám musí být vzorem ne v jednotlivostech svých theologických názorů, ale v jednání i práci. V tom se můžeme všichni sjednotit.

Náš národ šel s Husem i za Husem ne pro sobecký prospěch, ale pro spravedlnost, ne pro hmotu a moc, ale pro ducha a právo, ne pro panovačnost světskou a duchovní, ale pro bratrskou rovnost nejen v národě, ale i pro bratrství všeho lidstva.

To je také, v čem jej následovali všichni velcí lidé našeho národa, Žižka, Chelčický, Komenský, Palacký, Havlíček, Tyrš a Masaryk, v jejichž životě a díle je shrnut smysl českého života národního i kulturního.

Humanitní ideály vedly český lid k vítězství a svobodě nejen v době Žižkově, ale v jejich duchu se uskutečnilo i naše národní obrození v osmáctém století, a jejich duch vedl k vítězství i naši domácí a zahraniční revoluci za světové války.

Je hluboký historický význam v té skutečnosti, že právě 6. července 1915 v Ženěvě, v sále Reformace, v den pětistého výročí Husovy smrti, veliký exulant T. G. Masaryk vystoupil, aby manifestačně prohlásil, že se československý národ připojuje k boji západních států za právo a demokracii. V projevu, jehož 10. výročí dnes také vzpomínáme, T. G. Masaryk ohlásil odboj Rakousku z ducha našich dějin, z mravních pohnutek Husovy reformace.

Bylo to uprostřed války ve dnech, kdy se již již schylovalo vítězství zbraní na stranu autokratických mocností Rakouska a Německa a jejich spojenců. Zdálo se, že násilí a hrubá moc zvítězí nad spravedlností a právem, aby opět na dlouho zastaven byl vývoj světa. Ale přes toto hrozící nebezpečí, jestliže národ měl zůstat věren svému poslání, nemohlo a nesmělo být rozhodnuto jinak.

Také v Praze, 6. července 1915, ve stínu bodáků a šibenic, třeba mlčky, bylo manifestováno pro tytéž ideje jako za hranicemi v Ženěvě. Na Staroměstském náměstí byl veřejnosti odevzdáván Husův pomník, dokument lásky a úcty celého národa k Husovi. Nesměl být odhalen slavnostně, avšak pražský lid, který přes všechny zákazy po celý den přicházel a zasypával pomník přívalem květů, dával výmluvně na jevo své přesvědčení.

Když pak byl na bojištích rozhodnut těžký čtyřletý zápas ve prospěch práva a tím i ve prospěch všech, kdo s nimi spojili své osudy, bylo všem zřejmo, že naše politické osvobození bylo výsledkem tradic Husových a husitských, že ony právě nás vedly k odboji a k obětem a že právě jimi zvítězila spravedlivá naše věc.

Právem se tedy Husův den stal památným dnem našeho znovuzrozeného státu, do jehož znaku jsme vložili Husovo heslo „Pravda vítězí“.

Dnes již v šeru rodícího se jitra vidíme, že ne nadarmo zemřeli ti, kdo jej na jeho cestě za pravdu následovali. Ne nadarmo umírali na světových bojištích a doma v žalářích naši otcové a bratři; a víme již, že žádná z obětí, za svobodu lidstva přinesená, nebyla přinesena nadarmo.

Teď je však třeba ne smrti, ne bojů, ne revoluce, ale života, trpělivosti, práce.

Nabytou samostatnost udržíme prací a vzdělaností. Je potřebí, abychom se vzdělávali a dle vzdělaného rozumu jednali. Nastává nám doba práce demokratické, práce drobné, neokázalé, nerozčilné, práce fyzické i duševní, vytrvalé a trpělivé, poctivé práce v oborech všech, každého na jeho místě.

Chceme být spravedliví k sobě i jiným, opravdovými v životě soukromém i veřejném, chceme se bránit jakýmkoli výsadám, útisku, vykořisťování, chceme potírat všeliké nedokonalosti v sobě i kolem sebe.

Půjdeme poctivě a neúchylně za ideály národního a všelidského bratrství, v lásce a míru budeme úsilovně pracovat o to, aby nejen v naší republice, ale na celé zemi člověk skutečně žil jako člověk.

* * *

V památný den smrti Husovy povznášíme mysl svoji nad starosti denního života a ptáme se, zda se řídíme ve svém životě krásným a lidským odkazem, jež Hus všem věrným členům našeho národa učinil na prahu své smrti: *abychom se milovali, dobrých násilím tlačiti nedali a pravdy každému přáli!*

poctive ude vyhledova napravit slova

28

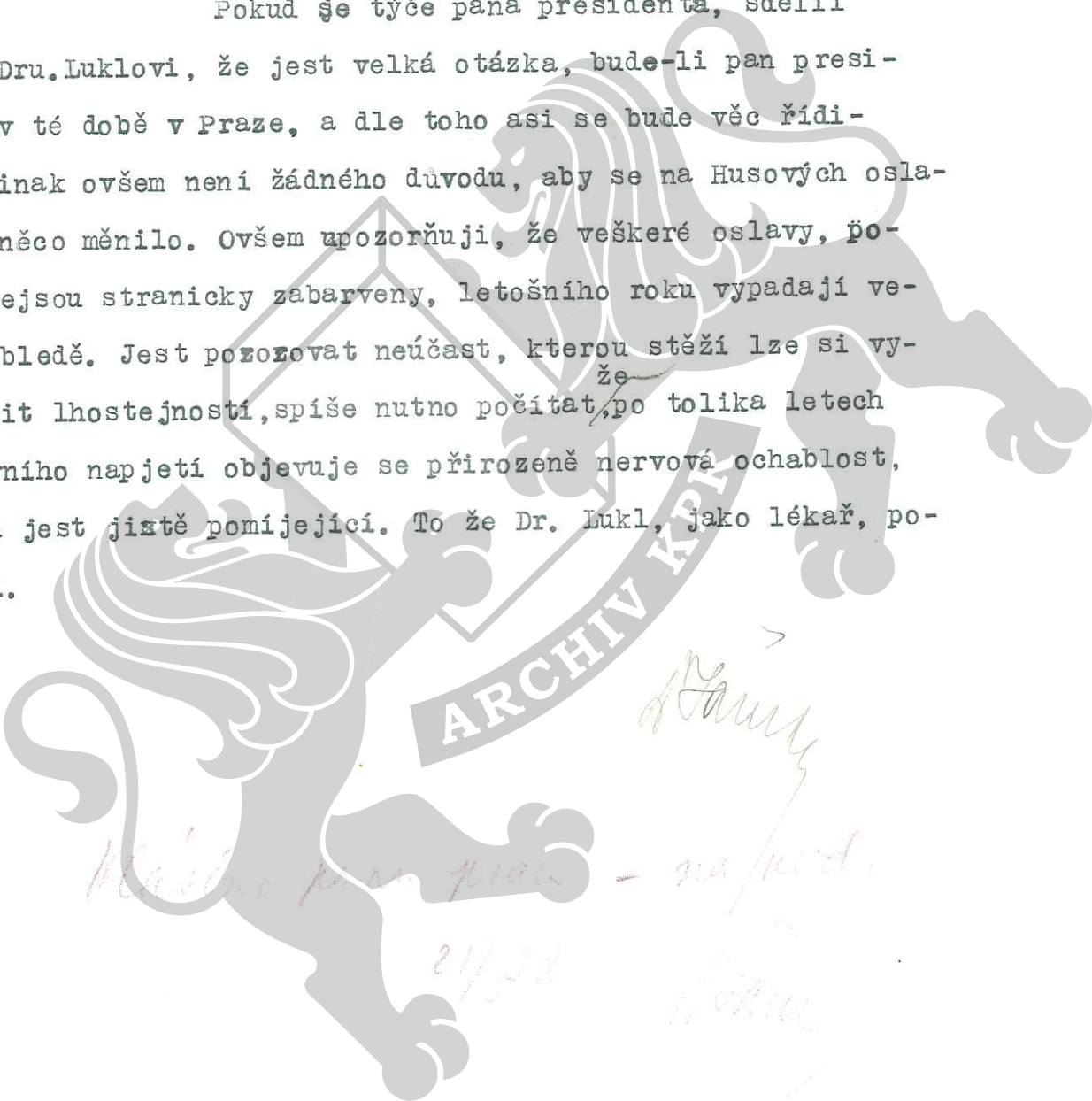
První 2. 2. 1928 do 1928

D 3183 / 28
✓

P r a h a , dne 16. května 1928:

Dostavil se Dr. L u k l a cestou z
hradu táže se, jakým způsobem by letos se měli pořádati
Husovy oslavy, a zdali zejména se některých Husových oslav
súčastní pan president.

Pokud se týče pana presidenta, sdělil
jsem Dru. Luklovi, že jest velká otázka, bude-li pan presi-
dent v té době v Praze, a dle toho asi se bude věc říditi.
Jinak ovšem není žádného důvodu, aby se na Husových osla-
vách něco měnilo. Ovšem upozorňuji, že veškeré oslavy, po-
kuď nejsou stranicky zabarveny, letošního roku vypadají ve-
lice bledě. Jest pozorovat neúčast, kterou stěží lze si vy-
světlit lhostejností, spíše nutno počítat, ^{že} po tolika letech
duševního napjetí objevuje se přirozeně nervová ochablost,
která jest jistě pomíjející. To že Dr. Lukl, jako lékař, po-
chopí.

Handwritten notes:
Mascha... - na před.
21/28
galský
21/28

Spisovna.

Došlo 22. V. 1928
Založeno:

ARCHIV
KANCELÁŘE PRESIDENTA REPUBLIKY

1942: a 3589

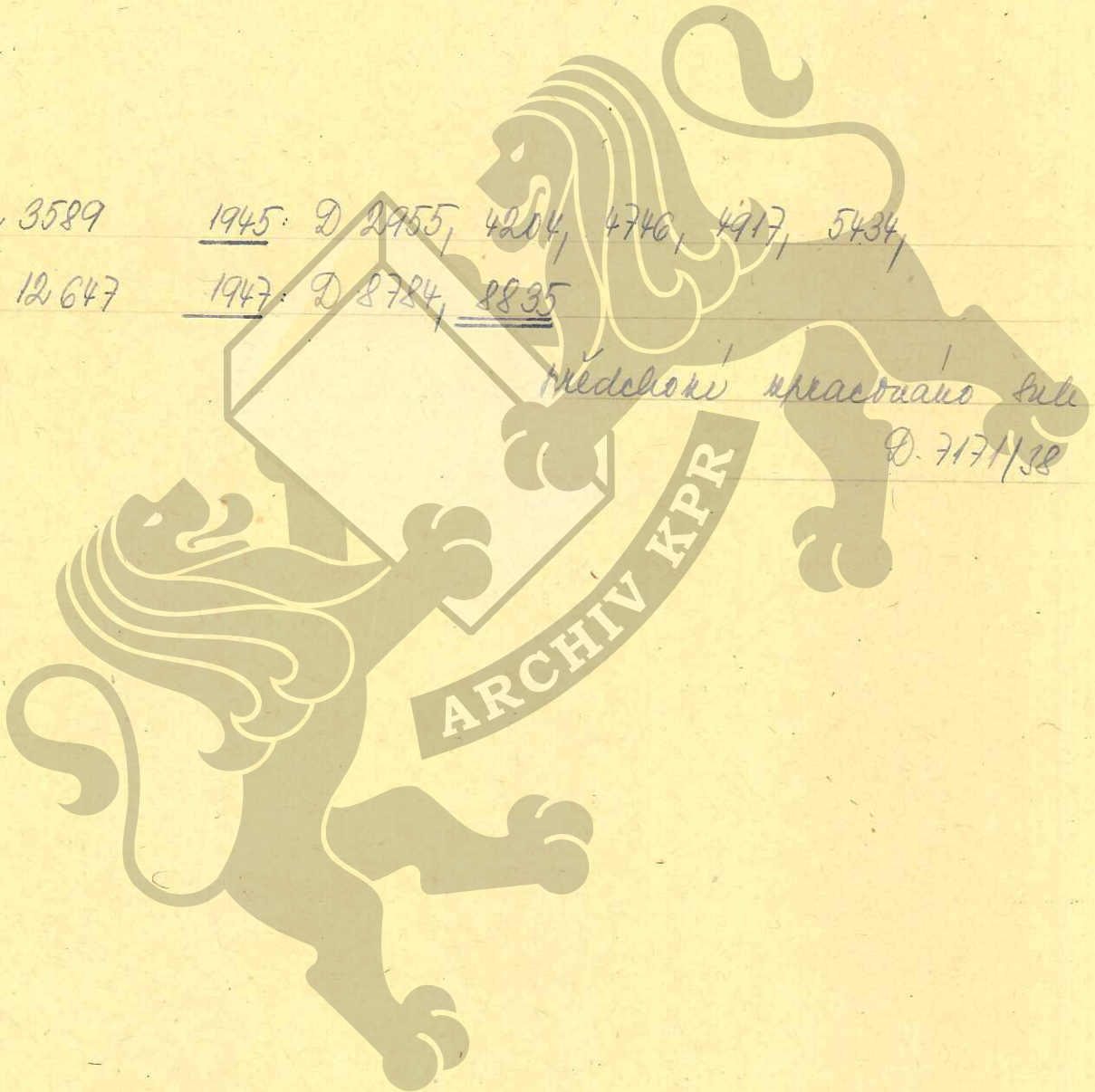
1945: D 2955, 4204, 4746, 4917, 5434,

1946: D 12647

1947: D 8784, 8835

Медико́е напра́влено́е бу́к

D. 7171/38

Oslavy Husovy 1931.

svj inv. d. 1563.

list. 274

9

D 2955/45 ad. No.

Kancelář P. Lukla
do kanceláře.

Společný výbor pro
oslavu Husovy v Praze.

Praha, dne 21. června 1945.

KANCELAR
DOŠLO 28 ČERVNA 1945
Předseda republiky
PRESIDENTA REPUBLIKY
PŘÍLOHY: ---

Panu prezidentu republiky Dr. Edvardu Benešovi
4204
/45 P r a z e .

Slovutný pane presidente !

Pověřen společným výborem pro oslavu Husovy do-
voluji si k Vám co nejuctivější prosbu, abyste se ráčil osobně
súčastniti letos této oslavy, dne 5. července večer nebo 6. července
dopoledne, dle svých možností a dispoic a abyste se tam súčastnil
proslovem. Ráčíte býti výborně informován, že a jak se před válkou
tyto oslavy konávaly.

Vláda republiky československé byla přípisem
informována a požádána o účast na této slavnosti.

Vám zajisté je předobře známo, že je tomu právě
30 let od mohutné a světoznámé řeči presidenta Osvoboditele
T.G. Masaryka v Ženevě a 20 let od zavedení svátku Husova v Česko-
slovenské Republice. Je tedy význam dnešní slavnosti - první v
obnovené Vámi nám navrácené republice - tak obzvláště důležitý.

A vyhlásk program si vypracoval osob. taj.

p. předs. vlády,

1 vyhlásk ved. Novák a

9/7 faložil Baněk

S výrazem hluboké úcty

Dr. Adolf Lukl ad.

Dr. Adolf Lukl, úřadující místo-
předseda společného výboru pro
oslavu Husovy v Praze.

*Šestého dne telefonoval P. Lukl, že první,
zda-li j pan prezident nepřijal zástupce Společného výboru pro
oslavu Husovy v Praze a má jji P. Jaroš, kulturní řef. magistrátu
a ved. J. J. a min. školství a to, vzhledem ke kvalitě čemu
v předtích dnech. Pan prezident rozhodl zeti oslav oslav
a účast, zda-li j pan prezident nepřijal zástupce vlády. Proto j*

Je v tomto stadiu adresu správne! Súčasne prosím za dlhú osobnú
& Lublaň telefónu, či v prípade neúspechu k adrese prosím
sneprávnym spôsobom rešpektovať, prosím za
vzťah. Samu vypracovať bližšie.

Red. zasl.:
Vpis na oddelení

Slovák.

7. január, de 27. decem 1945

ARCHIV KPR

Spisovna
číslo: -4 VII JIADR
Založeno: 30. VIII 1946 Hibaľ

CELONÁRODNÍ SLAVNOSTNÍ PROJEV PRO M. J. HUSA NA ŘÍPU DNE 6. ČERVENCE 1945

POŘAD MANIFESTACE

- 1) Uvítání presidenta naší Republiky Dr. Edvarda Beneše a členů vlády: ministerského předsedy Dr. Zdeňka Fierlingra, ministra školství a osvěty prof. Dr. Zdeňka Nejedlého, min. dopravy gen. Antonína Hasala, min. vnitřního obchodu Dr. Ivana Pietora a družiny, na hranicích okresu.
- 2) Přehlídka čestných rot Československé a Rudé armády. - Hymny.
- 3) Uvítání hostů zástupci podřipského občanstva.
- 4) Zahájení předsedou Okresního národního výboru v Roudnici n. L. Josefem Čmuchařem.
- 5) Pěvecké sdružení pražských učitelů: „Kdož jste boží bojovníci“.
- 6) Projev předsedy vlády Dr. Zdeňka Fierlingra.
- 7) Projev zástupce Rudé armády.
- 8) Projev min. vnitřního obchodu Dr. Ivana Pietora.
- 9) Projev ministra školství a osvěty prof. Dr. Zdeňka Nejedlého: „Husův význam národní a sociální“.
- 10) Státnický projev presidenta republiky Dr. Edvarda Beneše.
- 11) Pěvecké sdružení pražských učitelů: „Moravo, Moravo“.
- 12) Zakončení: Státní hymna. [Společný zpěv]

HESLO: VŠECKO VE ZNAMENÍ VZORNÉ NÁRODNÍ KÁZNĚ!

PODROBNÉ A NAPROSTO ZÁVAZNÉ POKYNY:

Shromaždiště: Sraz účastníků manifestace o 9. hod. v obcích: Roudnice n. L., Bechlín, Libkovice, Ctiněves, Vražkov. Tyto obce mají hlavní pořadatele, kteří je spojí v jednotný proud. Účastníci ze Zálabí a od vlaků nastoupí na Benešově náměstí v Roudnici n. L.

Průchod jen přes obec Rovné. Řídí Karel Kejř, člen ONV. Ostatní přístupy na Říp uzavřeny.

Úplné uzavření příchodů ve 12 hodin.

Začátek manifestace o 13. hodině.

Prodej odznaků: Pokladny otevřeny v obcích Roudnice n. L., Bechlín, Libkovice, Ctiněves, Vražkov od 1. VII. do 6. VII. 1945. Pohyblivé pokladny při manifestaci obstarají Junáci.

Národní výbory zřídí v obcích své služby pořadatelské, zdravotní a finanční ve spojení s ústředním pořadatelským sborem. Veškeré přípravné práce musí být hotovy do středy 4. července 1945. Provedení hlasy ONV bez meškání písemně spojkou.

PŘEDVEČER DNE HUSOVA:

5. VII. 1945 o 19. hodině: Slavnostní odhalení nalezeného a vráceného Husova pomníku na Husově náměstí v Roudnici nad Labem.

Hranice: Téhož dne o 22. hodině vzplanou na všech okolních horách ohně na pamět kostnické hranice. Znamení dá zažehnutí hranice na vrcholu Řípu.

V neděli dne 15. července 1945: Všesportovní slavnost v rámci Husových oslav v Roudnici n. L. Pořádání této slavnosti svěřeno Okresnímu a roudnickému tělovýchovnému výboru.

Zvláštní vlaky: Informace podá rozhlas, denní tisk a každá železniční stanice.

POŘADATELSKÁ SLUŽBA:

Informační: František Rajtr, Roudnice n. L.

Bezpečnostní: por. čet. Bohumil Landa, Roudnice n. L.
plk. žen. Josef Novák, posádkový velitel,
Roudnice n. L.
Josef Hubáček, SNB, Roudnice n. L.

Vrchní pořadatelé: Frant. Šeiner, Roudnice n. L.
Mojmír Sládek, akad. arch. Roudnice.

Pořadatelská: K. Kejř, člen ONV, Rovné.

Zdravotní: MUDr. Josef Trubáček, Roudnice n. L. za
součinnosti hasičské samarity.

Technická: Miroslav Bílek, Roudnice n. L.

Pohotovostní: Jaromír Zimerman, Roudnice n. L.

Zpravodajská a propagační: Miloslav Hoppe, člen ONV
Josef Zicha, akad. malř
Jos. Zimerman, Roudnice n. L.

Stavební: Mojmír Sládek, akad. arch. Roudnice n. L.

Finanční: Oldřich Blecha, Roudnice n. L.

Filatelistická: Jaroslav Novák, Roudnice n. L.

Nocležy: Marie Markvartová, Roudnice n. L.

STÁLÁ INFORMAČNÍ SLUŽBA

denně u Okresního národního výboru v Roudnici n. L., II. poschodí, kancelář č. 6, telefon 10 a 228.

OKRESNÍ NÁRODNÍ VÝBOR V ROUDNICI N. L.

Poselství pana presidenta republiky

k Husovým oslavám na Řípu dne 6.července 1945 -okresnímu
národnímu výboru v Roudnici n/L.

Myšlenka vzpomenouti šestého července po prvé
v osvobozené vlasti na památném Řípu jest plna symboliky,
která v sobě chová nejednu významnou souvislost naší
dějinné cesty. Husův kult má u nás velkou tradici a snad
nepřeženu, označí-li ji jako vůbec největší mezi všemi
velkými postavami našich dějin. V předvečer prvního šestého
července v znovu svobodné zemi vzplane jistě plameny
vzpomínka na tohoto velikého bojovníka za pravdu nejen po
všech krajích naší vlasti, ale především v ^{myšlích} ~~silách~~ a
srdcích našeho lidu. Právě dnes památka Husova je tak živá,
jako nebyla snad v žádné jiné době. V jeho osobě, v jeho
duchovním, a náboženském a politickém odkazu, jsou soustře-
děny všechny tři hlavní postuláty, za které i ^{my / naše} ~~on~~ bojovali.
Především myšlenka, aby země česká patřila skutečně
českému národu a ovoce jím vybojovaného dekretu kutnohorské-
ho, kterým Karlova universita se stala universitou skuteč-
ně českou, dozrálo teprve nyní naším vítězstvím s konečnou
platností a definitivně.

Druhá hlavní snaha Husova zápasu jest úsilí o
lepší sociální řád, možno říci o království Boží na zemi.
I v tom smyslu chceme dokončiti, co v našem národě již
revoluce husitská začala jako příklad sociálního pokroku,
tehdejší svět daleko do předu předstihující.

A konečně a především v Husovi uctíváme neohro-
ženého, statečného zastánce pravdy, neústupného ochránce
svobody slova a svobody svědomí, skutečného apoštola
demokratických ideálů, formulovaných ovšem přiměřeně
tehdejšímu středověkému myšlení.

A mimo to postava Husova, jako postava mučedníka
za pravdu a právo, má pro nás dnes zvláštní kouzlo a
novou životnost téměř současné, tím, že celý náš národ prošel

nepochybně jedním z největších utrpení svých dramatických dějin. Jsem přesvědčen, že nejednomu ze statečných synů našeho národa, kteří kráčeli na popraviště německého útlaku, byl posilou ve své odhodlanosti a hrdosti právě příklad Husův. A jistě obraz Mistra, umírajícího vskutku trpitelně v plamenech kostnické hranice jen proto, že nechtěl se zřící poznané pravdy, vlévala nejednomu z našich nezapomenutelných mrtvých této války, klid, duševní rovnováhu a útěchu, že oběť, kterou přináší, nebude marná.

To jsem Vám chtěl říci ve stručnosti k Vaší celonárodní manifestaci na Řípu, když jsem se již nemohl osobně jí účastnit. Svoji manifestaci pořádáte na Řípu. Říp jest hora, která symbolizuje českost české země.

A dovoluji, abych ke konci vyslovil svoje pevné přesvědčení, že dosáhneme toho, že ~~bude~~ Říp na příště také na své severní straně bude vévodití kraji, nejen podle jména, nýbrž i podle svého obyvatelstva, skutečně českému.

mo!
S. K. B.

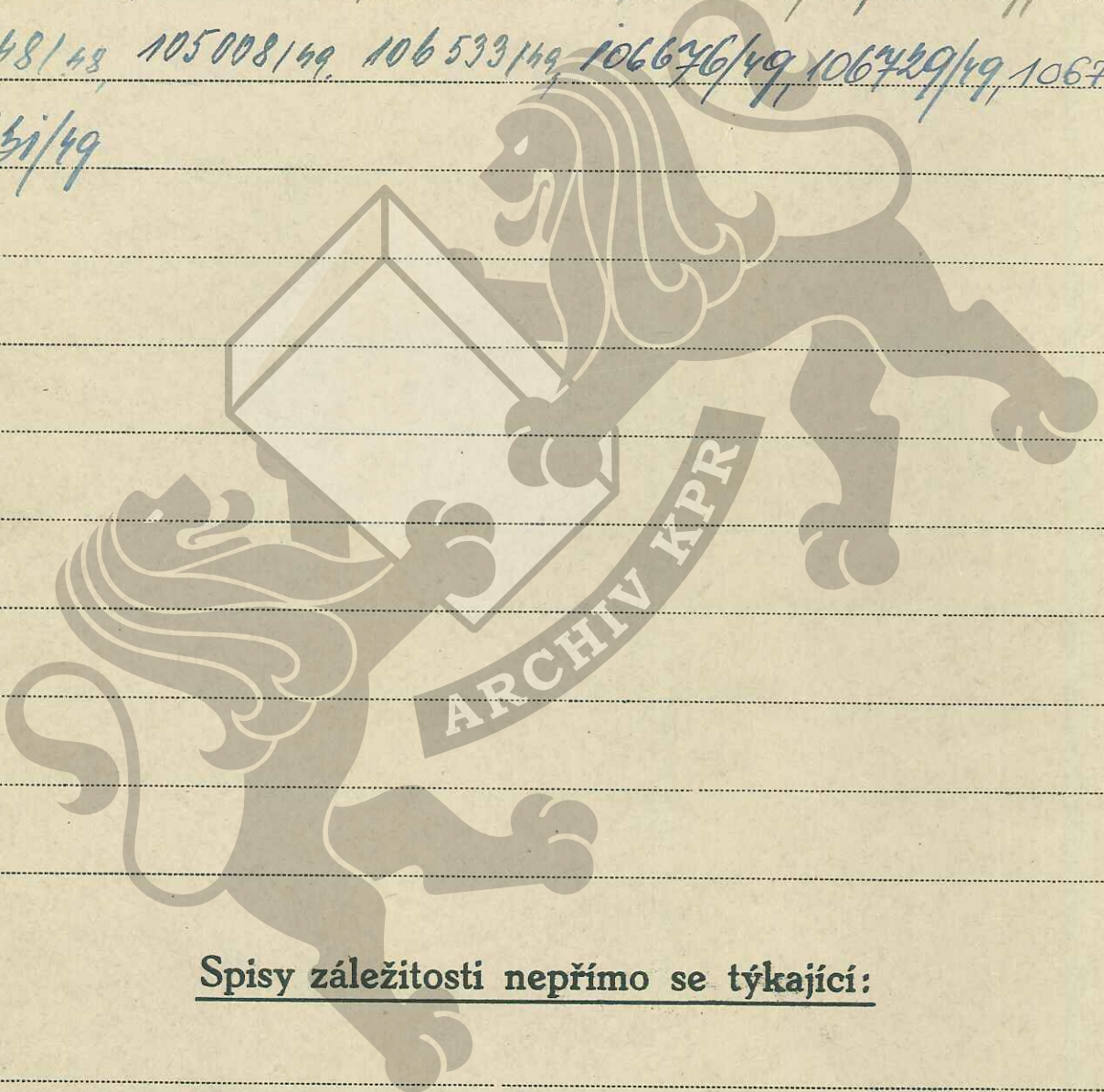
Kancelář presidenta republiky

Číslo III

Číslo II kancelářna
pod čí 8835/48

Spisy záležitosti přímo se týkající:

301637/48, 301822/48, 115859/48, 115860/48, 124659/48
301948/48, 105008/49, 106533/49, 106676/49, 106729/49, 106795/49
210831/49

Spisy záležitosti nepřímo se týkající:

Věc: Oslavy Husovy 1948

Lhůta: _____

inv. č. 2066

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY

ČÍSLO:	115.859/48. <i>vyb.</i>
DOŠLO DNE:	
ZÁROVEŇ VYŘÍZENO Č. J.	
PODATEL:	Výbor pro Husovy oslavy
	ze dne: 28.VI.48
č. j.	
VĚC:	Návštěva pana presidenta republiky na Husových oslavách.
BUDIŽ VYPRAVENO:	
1.	poštou - poštovné kreditováno - poštovné hradí příjemce -
2.	dálnopisem <i>2. VII.</i>
3.	poslem na dat. potvrzení
PISÁRNA:	Došlo: <i>2. VII. 1948</i> Napsáno: <i>Dr. Kordoš</i> Porovnáno:
VÝPRAVNA:	Došlo: <i>2. VII. 1948</i> Vypraveno: s <i>Dr. Kordoš</i> příl. obyč., doporuč., dálnopisem, poslem
SPISOVNA:	Došlo: <i>2. VII. 1948 NIMR.</i> Založeno: <i>8. VII. 1948 NIMR.</i>
LHŮTA:	
UPOMENUTO:	
SKARTOVATI v roce	NESKARTOVATI

REFERENT: Dr. Koloušek

DŘÍVĚJŠÍ SPISY: *301822/48 108*
predt. 2/4 11/4

OZNAČENÍ SPĚŠNOSTI:

PŘED

**HNEDI
HNEDI**

ARCHIV KPR

PO vypravení:
X 2/ Otká.hlásit.

3/ pan s.š. Červíček

1/ Dr.Kordoš k dalšímu opatření.

*Děkuji vám objednat, bude
dodán dne 5. července před
20. hod do ustálené Státní tiskárny
rednie.*

Dr. Kordoš 3/7.

Pro domo:

Čísti podání,

Pan prezident republiky rozhodl, že se zúčastní Husových oslav na Staroměstském náměstí v pondělí dne 5. t.m. ve 21.00 hod. večer. Byly opatřeny informace u osvětového inspektora Ladislava Gregora z ministerstva informací, pokud jde o organizaci účasti pana presidenta. Pan prezident bude pravděpodobně přivítán starostou ČOS J. Truhlářem a vzdělavatelem A. Krejčím, dále primátorem hl. města Prahy Dr. Vackem a předsedou výboru pro Husovy oslavy profesorem Dr. Mukařovským. Poté bude následovati položení věnce k pomníku Mistra Jana Husy podle programu. K položení věnce jsou připraveni sokolští dorostenci. Referátem 1/3 jest třeba projednati otázku opatření věnce pana presidenta republiky, jenž má býti dodán nejpozději do 20.00 hod. do vestibulu Staroměstské radnice v pondělí dne 5. t.m. a případně otázku vojenské čestné čety, pro níž jest pořadatelstvem rezervováno místo.

vyř.:

Výboru pro Husovy oslavy při ministerstvu informací

v P r a z e .

Věc: Zpředu.

K Vašemu dopisu ze dne 28. června 1948 dovoluje si KPR sdělití, že pan prezident republiky se účastní oslav Mistra Jana Husy na Staroměstském náměstí dne 5. července 1948 ve 21.00 hod. večer.

Prosím, abyste, vzhledem k zaneprázdnění pana presidenta republiky, upustili od žádosti o povolení slyšení a pana presidenta omluvili.

V Praze dne 2. července 1948.

JR

DRUŽ

Opis

Je originál, který obsahuje
kčj. 115859/118

Manifest k Husovým oslavám v roce 1948

"Stájte v jednotě a nedejte se ničím
na světě rozdělit."

Z Husova listu do Bonu.

Rok co rok oslavuje český národ památku hrdinné smrti Mistra Jana Husa. Dokazuje tím, že Mistr Jan vešel do jeho dějin jako jejich podstatná, ba základní součást, jako přední z postav, které symbolisují tvůrčivou účast českého národa na dějinách lidstva.

Letos však zaznívá Husovo jméno obzvláště zřetelně. Je to především proto, že rok 1948 je šestistým výročím Karlovy university: Mistr Jan sám byl jeden z prvních rektorů tohoto vysokého učení. Jeho universitní kolega Jakoubek ze Pílfora vytvořil v přijímání podobojí bojovný symbol husitské revoluce, a mistři pražského učení dali svým rozhodnutím znamení k brannému odporu proti nespravedlivému řádu církevnímu i světskému. Vzpomínajíce Husa, vzpomíná tedy universita Karlova a s ní celý národ chvíli největší slávy tohoto vysokého učení, kdy se na samém začátku své existence universita stala mluvčím všeho českého lidu.

Ještě podstatnější však důvod, proč se letos k památce Husově obracíme se znárodnou vroucností, tkví ve významu dějů přítomné chvíle. Jsou to události z konce letošního února, kterými český národ rukou v ruce s národem slovenským nastoupil cestu k sociálnímu sjeďnocení, k bratrské solidaritě všech svých složek. Jak tu nevzpomenout husitství a především samého Mistra Jana Husa! Vyšel z prostého venkovského lidu, k lidu mluvil v kapli Betlémské, lid i jeho vůdce duchovní a politické volal k odpovědnému poslouchání božího slova. Lidu dal prolouvat v kostele českým zpěvem, mezi lid pravdou boží zapálený odešel na venkov, když jej církevní klatba vypudila z Prahy. V Kostnici pek trpěl, pamatuje ve svých listech na lid a myšlenka, aby "neublížil svědomí a boží pravdě a také lidu nepohoršil" svým odvoláním, je i v posledním jeho projevu před sněmem - v den, kdy s Kristovým jménem na rtech statečně podstoupil smrt.

A kterak by se byl mohl uzavřít se svým theologickým studiem do zdí university a nenyslit při něm na lid, aby mu prospěl, aby se vedle něho postavil? V jeho traktátě "O svatokupectví" čteme tuto charakteristickou větu: "Ale již jsem shledal, že sprostní kněží chudí a chudí laikové i ženy statečněji pravdy brání než doktorové svatého Písma,

jež strachy od pravdy pobíhejí a nesmějí /t.j. neodvažují se/ jí mluvit." Proto se Hus tak rozhodně postavil na obranu lidí proti panskému a kněžskému útisku.

Přímo revoluční bylo pak Husovo prohlášení, že nikdo není platně občanským pánem, nikdo prelátem, nikdo biskupem, pokud je v smrtelném hříchu. Nad pány duchovní a světské ukázal k Bohu jako k soudu jejich skutků a tak odmítl svatozář domněle nadzenského původu jejich nároků na svévolné panování nad lidem.

Myšlenka, že moc má své oprávnění toliko v lidu, byla Husem hlášána i prožita a po jeho smrti přešla v revoluční čin. Štmelila Český národ a naplnila jej sebevědomím, jež dovedlo vítězně vzdorovat nepřátelům vnějším i vnitřním. Hus sám zemřel za ni dřív, než mohl uvidět její vítězný pochod, věděl však velmi dobře, že "kdež není boje, tu není vítězství, není korunování z vítězství." Lid po jeho smrti a s jeho jménem na rtech tento boj podnikl, v téborském knuti vytvořil pro sebe i pro jiné národy předobru: lidovládu.

Byl-li Tábor na konec poražen u Lipan, neznamenslo to nikterak konec Husovy myšlenky jako významné bybné síly českých dějin. V Jednotě bratrské vedl podnět daný Husem k dalšímu hledání a nalésání pravdy a k novému úsilí o formování sociálního života zákonem Kristovým, aby byla dána spravedlnost chudým a poddanému lidu; a kálokdé vátol bylo probojováno osvobození duchovního života lidu od násilného vnucování lidských autorit, kálokdé žila touha po svobodě osobního odpovědného vyznávání pravdy jako právě v zemích českých, proniknutých Husovým odhazem.

Když se téměř 400 let po vzplanutí kostnické hranice počíná Český národ vzpanstovávat z následků bělohorské porážky, děje se to opět tak, že si uvědomuje svou lidovou podstatu; kdykoliv se pak v obnoveném českém písemnictví ozývá jméno Husovo, ozývá se proto, aby došla zdůraznění Husova myšlenka, že národ je lid, plně odpovědný za svůj duchovní i sociální život. V dramtu Tylově, v novinách Havlíčkových, spojil se lidový ráz českého obrození s Husovým jménem v nerozlučný souzvuk a Husova památka, českému lidu oživená a příhany laciřství zbavená, konala prostřednictvím našich buditelů znovu svůj historický úkol. U Fr. Palackého a F.G. Masaryka došel pak nového důrazu myšlenkový a mravní obsah Husova díla, jehož odkaz nutí k novému odpovědnému promýšlení, prožívání, uskutečňování závazků člověka k člověku před tváří boží a dáva tak mocné podněty a předpoklady pro skutečnou svobodu lidu. Lid ne jako masa robotného lidu, ale v každém jedinci zapálený pro

pravdu, pro spravedlnost, pro skutečný pokrok lidstva v solidaritě všech pravých bojovníků svobody na celém světě - tak tlumočil Masaryk odkaz Husův národu a volal lid na úroveň, hodnou jména kostnického mučedníka.

A tak i dnes se nám jeví Mistr Jan jako předchůdce a průbojník, jako příklad stáleživý, nutící dál a výš k neustálému úsilí po prohloubení a zoprávďování našeho života, k odpovědnému pojímání našeho socialismu. ... jestliže jsme nastoupili cestu rozhodného socialismu v závazném, družném bratrství s ostatními národy slovanekými, i jim jsme povinni živě sdělit a svým příkladem tlumočit odkaz Husův.

II

MINISTERSTVO INFORMACÍ

a osvěty

spoj { 301.948/49
105008/49
11292 Kas.

Číslo: 6.451/49-I.

Praha, dne 3.června 1949.

Vyjádrění ministerstva informací a osvěty k otázce Husových oslav 1949.

KANCELÁŘ PRESIDENTA REPUBLIKY
-4.VI.49 106533/49
PŘÍLOHY: 1 REF: D Kol

Kancelář presidenta republiky,
Praha - Hrad.
Přílohy: 1.

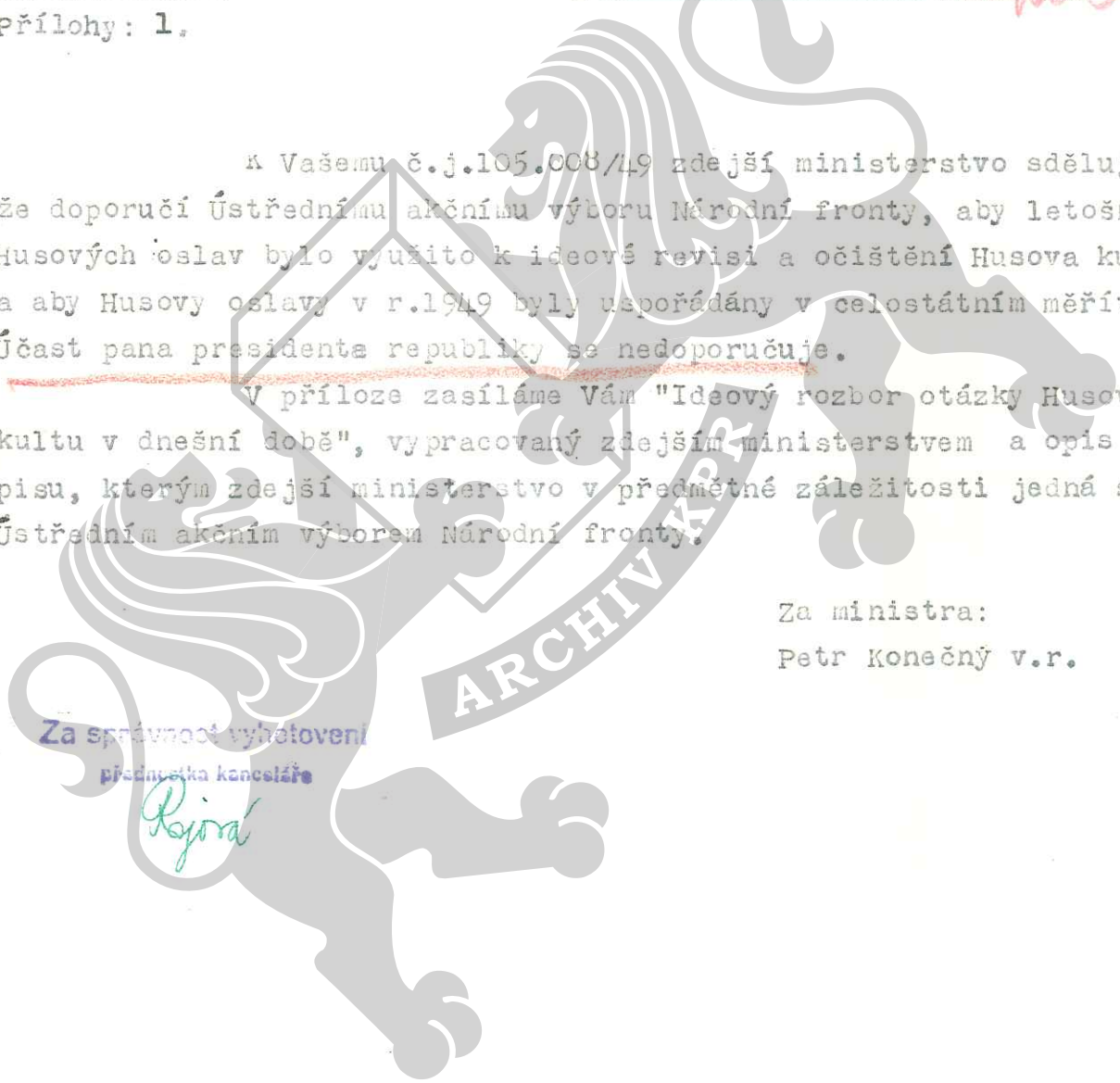
K Vašemu č.j.105.008/49 zdejší ministerstvo sděluje, že doporučí Ústřednímu akčnímu výboru Národní fronty, aby letošních Husových oslav bylo využito k ideové revizi a očištění Husova kultu, a aby Husovy oslavy v r.1949 byly uspořádány v celostátním měřítku. Účast pana presidenta republiky se nedoporučuje.

V příloze zasíláme Vám "Ideový rozbor otázky Husova kultu v dnešní době", vypracovaný zdejším ministerstvem a opis dopisu, kterým zdejší ministerstvo v předmětné záležitosti jedná s Ústředním akčním výborem Národní fronty.

Za ministra:
Petr Konečný v.r.

Za správnost vyšetovení
předsedka kanceláře

Rojová

Ideový rozbor otázky Husova kultu v dnešní době.

Husitství bylo velkým třídním bojem pracujícího lidu proti mocným vládcům tehdejšího světa, zejména proti hospodářské moci církve.

Hus si nevymýšlel učení theorie, ale jeho učení bylo odrazem zájmu utištěného pracujícího lidu. Hus poznal, že je nutno zasáhnout feudální řád jako základ tohoto útisku, v jeho nejsilnější mocenské pozici, církvi. Proto tento třídní boj dostal charakter boje náboženského. Náboženské formy třídního boje v době husitské buržoasie zneužívala k tomu, aby líčila husitství jen jako náboženský zápas a úmyslně zamlčovala jeho pravou příčinu - rozpory v oblasti hospodářské.

Hus byl produktem svého prostředí a doby, co kázal, byla jasná a vědomá formulace toho, co v lidu neuvědomělé a nevykvašené věřelo. Hus neustupuje zlu, třeba je mocné. Ke špatné vládě, praví, je třeba dvou: jednoho, kdo vládne a druhého, kdo se dá ovládat. I ten, kdo si dá zlo líbit je spluodpovědný. Hus nebyl jen moralista, nýbrž skutečný revolucionář jenž si byl vědom, že jen činy změni svět, a že moc lze porazit zase jen mocí. Byl prvním novověkým revolucionářem. Žádný z jeho předchůdců nevyvolal revoluci, Hus ano. Hus považuje za dobrý jen takový řád, který je vybudován na dobro všech, nikoli jednotlivců. Problém reformy světa vidí v odstranění majetku z jedné rukou. Hus si je však také vědom, že boháčů se nezřeknou bohatství sami, že bude třeba jim je vzít. Státistice těch, kdož byli povzbuzeni Husem, právě proto, že vyjadřovali jejich myšlenky a snahu, povstali v hrozném hněvu, aby nejen pomstili smrt svého vůdce, ale aby i jeho slovo učinili skutkem. V lidu se stupňovalo věření a napjetí a vytvořila se půda pro vznik a výbuch revoluce. Lid poznal, že nemá nic ztratit avšak získat.

Táborem vzniká na Kusu země zcela nový svět, nový stát s vlastním zřízením, jakého nebylo nikde na světě, v němž v duchu rovnosti byl zaveden komunismus v primitivní formě.

Dokladem Husova světového formátu v chápání internacionalismu je jeho učení, že si váží více cizozemce, bojuje-li o dobro, nežli vlastního bratra, který o dobro nedbá.

Za největší zlo považuje lidi, kteří, tváříce se, že jdou s lidem, jdou s jeho protivníky.

To byli největší nepřátelé lidu tehdy i dnes.

Husitská tradice předbojovníků socialismu působila ve všech obdobích dějného vývoje našeho národa na jeho mravnost a podněcovala jeho odhodlání bojovat za pokrok. V tomto smyslu je potřeba nadále husitskou tradici pěstovat a rozvíjet.

Návrh I.odboru MIO na uspořádání oslav.

Vzhledem k uvedenému navrhuje I.odbor MIO toto:

- 1/ aby Husovy oslavy v r.1949 byly uspořádány v celostátním měřítku s ústřední oslavou v Husinci, na níž by učinil projev delegovaný člen vlády.
 - 2/ Aby jednotliví členové vlády, případně jiné čelné osobnosti našeho veřejného života, učinili slavnostní projevy na význačných místech, připomínajících revolučnost husitského hnutí: Praha, Tábor /Kozí Hrádek/, Rakovník /Krákovec/, U Křížků /Kamenice u Strančie/, Sudoměř /"Vítězství malých proti velkým"/, Třebechovice /Oreb/, Žatec, Uherké Hradiště, Jevišovice.
 - 3/ Aby p.president poskytl oslavám záštitu.
 - 4/ Aby byl vydán manifest, který by byl čten na všech slavnostních shromážděních.
- Ústřední heslo: S husitstvím v minulosti
se socialismem dnes
k světevému pokroku.
- 6/ Aby byla vydána v masovém nákladu brožura Dr.Zdenka Nejedlého "Hus a naše doba".
 - 7/ Aby celá otázka Husova kultu a letošních oslav, zvláště pak otázka osobní účasti pana presidenta republiky a členů vlády na oslavách byla zkoumána bezodkladně a řešena v ÚAV Národní fronty pro svou politickou závažnost.

Odůvodnění návrhu.

Chápání Husovy osobnosti a jeho kultu bylo v jednotlivých obdobích našich dějin různé.

Přivedně již samo přiznání se k Husovi, Žižkovi, Táborům, bylo projevem odvahy, statečnosti, neboť husitství bylo velkým odbojem proti mocným vládcům tehdejšího světa.

V 15. a 16. století zaváděno v církvi podobí v Čechách zoficiálnění Husa a Hus byl staven do popředí této církve jako její zakladatel a největší představitel.

Protireformace 17. a 18. století udělala z Husa znovu kacíře a odbojníka. Proto jeho kult, pěstovaný prostým lidem za velikého nebezpečí, stal se opět projevem statečnosti i odboje lidu proti utlačovatelům.

Na konci 19. a 20. století znovu zoficiálněla měšťácká společnost Husa, což bylo vystupňováno za doby první republiky až do úplného zkreslení Husa i úplného zjalování Husova kultu. Mluvílo se o Husovi jako o "národním hrdinovi", někdy jako o "pravním hrdinovi", přičemž potlačovány nebo překrucovány jeho pravé myšlenky a jeho pravý historický význam. Ani po okupaci nebyla až dosud podána našemu lidu Husova osobnost a celá doba, z níž vyrůstal a na níž měl dalekosáhlý vliv, reálně a pravdivě. V roce 1948 pak bylo Husovy oslavy dokonce zneužito reakčními živly Šokola při XI. sletu v Praze.

První odbor MIO se domnívá, že právě letošní rok, v němž zahajujeme souborné vydání Jiráskových spisů, změřených z větší části na husitství a husitskou revoluci, je velmi vhodnou příležitostí k ideovému očištění a revizi Husova kultu, k tomu, abychom seznámili nejširší veřejnost s Husem takovým, jaký skutečně byl, pravý, nefalšovaný, revoluční, živý a dnešní. Abychom ukázali novou cestu v hodnocení husitské tradice a jiné chápání a nové chápání Husa. Celý svět se změnil a naše poměry s ním, a tím jsme se ve státní politice i v národní orientaci docela jinak přiblížili k Husovi, s plným pochopením pro jeho původní a pravý, lidový a revoluční význam.

Revolučnost našeho socialistického hnutí tkví svými hlubokými historickými kořeny v tradici husitství a táboritství, které ve své podstatě bylo odbojem pracujícího lidu proti feudálům, jehož odrazem v ideové oblasti byl současný náboženský boj.

Pravý význam Husův byl zdůrazněn tím, že právě po významném IX. sjezdu KSČ ožil by Husův kult odhalením pravé třídní a revoluční podstaty husitství. Husovy oslavy, uspořádané v celostátním měřítku, mohly by být nejvhodnější příležitostí, aby si lid uvědomil historický význam vztah našeho husitství k dnešnímu revolučnímu socialismu a naše revoluční minulost byla by tak uvedena ve vědomí našeho lidu v přímou historickou souvislost s revoluční přítomností. Takto činí výstava dějin revolučních bojů ve svých dokumentech i výtvarných předpisech. Tak by také byla dovedena iniciativa presidenta republiky Klementa Gottwalda

k nové akci dalekosáhlého státněpolitického významu, jež by ovšem mohla znamenat také důležitý krok ve státní církevní politice.

Okolnost, že prezident republiky sám při zahájení veliké akce oživení díla Aloise Jiráska poukázal na potřebu vrátit náš lid právě k revolučním tradicím husitství, znamená podle názoru I. odboru, že rozvinutí Husových oslav v celostátní akci, jež by osvětlila Husa a jeho dobu ve světle historického materialismu, odpovídá státněpolitické potřebě.

V Praze dne 3. června 1949.

Máseu

